

MKa

1.4.2019

Sosiaali- ja terveysministeriö

kirjaamo@stm.fi

STM018:00/2019, STM/597/2019

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Suomen Lääkäriliitto kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon asetusluonnoksesta.

Asetusluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi asetuksen 2 ja 3 §:ää, joissa säädetään elävältä luovuttajalta tapahtuvien elin- ja kudoslouputusten lupahakemuksiin liitettävistä selvityksistä ja muista asiakirjoista. Muutokset johtuvat kudoslain 1.3.2019 voimaan tulleista muutoksista, joilla lisättiin mahdollisuuksia eläviltä luovuttajilta tapahtuviin luovutuksiin.

Lääkäriliitto kannattaa ehdotettua asetusmuutosta. Liitto kiinnittää huomiota seuraaviin asetusehdotuksen sanamuotoihin.

Asetusluonnoksen 2 §:n 6 kohdassa puhutaan selvityksestä, miksi sukulainen tai muu läheinen ei sovellu luovuttajaksi. Koska munuaispotilas voi ilmoittaa, että hän ei halua tiedustella sukulaiseltaan tai läheiseltään halukkuutta ryhtyä luovuttajaksi eikä asiaa selvittää sen enempää, kysymys ei siis välttämättä ole soveltuvuudesta luovuttajaksi. Lääkäriliitto ehdottaa, että sanamuoto kuuluisi seuraavasti:

6) selvitys luovuttajan ja vastaanottajan välisestä mahdollisesta sukulaisuussuhteesta, muusta yhdyssiteestä tai muusta luovutuksen tyypistä; jos luovuttaja ei ole vastaanottajan sukulainen tai muu läheinen, selvityksestä tulee ilmetä myös, miksi sukulainen tai muu läheinen ei ole käytettävissä luovuttajaksi.

Asetusluonnoksen 3 §:n 2 kohdasta voi saada sen käsityksen, että alaikäisen tai vajaakykyisen luovuttajan kieltäytymisoikeus on riippuvainen luovuttajan iästä ja kehitystasosta. Kuitenkin kudoslain 3 §:n mukaan alaikäisen tai vajaakykyisen luovuttajan mielipide tulee selvittää siinä määrin kuin se on mahdollista luovuttajan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen, eikä irrottamiseen voida ryhtyä, jos henkilö itse sitä vastustaa. Lääkäriliitto ehdottaa, että sanamuotoa muutettaisiin seuraavasti:

2) selvitys luovuttajan mielipiteestä, sikäli kuin se luovuttajan ikään ja kehitystasoon nähden on mahdollista selvittää, ja siitä, että hänelle on selostettu, että hän voi kieltäytyä luovutuksesta ilman syytä milloin tahansa ennen irrotusta.

Ystävällisin terveisin

Suomen Lääkäriliitto

Samuli Saarni
puheenjohtaja

Heikki Pärnänen
johtaja, politiikka-toimiala